

ZRCADLO

Výtvarné a literární práce studentů vrchlabského gymnázia

Král Já první

Motto: „*První povinností hrdinovou je, aby jím byl z vlastní volby; není-li jím, pak není ničím.*“

Robert Louis Stevenson

Obecně heroismus. Jakou má dnes roli? Kdo je hrdina? Kdo je antihrdina? Kdo je to superhrdina a není náhodou jenom postavou žánru science fiction? Zabýváme-li se historií, nalézáme hrdiny převážně na válečném, ne na orném poli, byť toto hrdinství leckdy končí pod vrstvou ornice. Boje se mohou

ale odehrávat i na poli intelektuálním. Nejčastěji se však setkáme s hrdinstvím každodenním, civilním.

Z čeho vyrůstá ten pověsný bohatýr? Co je zdrojem modelového hrdinství? Snažíme-li se pochopit literární směry 20. století jako byl neorealismus a existencialismus, nacházíme různé pohledy na hrdinství a svobodu. Každý člověk je ve svém životě postaven do situací, kdy musí učinit rozhodnutí. Jean-Paul Sartre nebo Albert Camus nám říkají, že svoboda člověka závisí na tom, zdali je schopen o sobě rozhodovat, nebo zda se stane pasivní součástí jakéhosi systému. Člověk revoltující je člověk svobodný. Alberto Moravia ukazuje ve svých románech Římanka a Horalka totéž. Koneckonců bychom v literatuře 20. století našli podobných příkladů spoustu.

Být svobodný a činit leckdy obtížná rozhodnutí vyžaduje osobní statečnost. Odvaha je pouze katalyzátorem. Zmiňované hrdinství je pak souhrnem těchto každodenních rozhodnutí. Velký hrdina roste pomalu pod tlakem okolností a systému.

Výrazné literární postavy jsou tématem také mého (Krejčí) literárního semináře. Uveřejňujeme zde texty seminaristů Michaely Vodičkové a Šimona Michálka (oba 8. A), pro něž byla inspirací díla Alfreda Jarryho.

Jan Salvét a Jan Krejčí

Hrdina

Všichni jsme se s nimi alespoň jednou za život setkali, všichni jsme s nimi viděli alespoň jeden film a všichni jsme si alespoň jednou přáli být tím obdarovaným, kterého lidé bezmezne milují a obdivují. Přáli jsme si být hrdinou. Ale kdo je vlastně hrdina?

Jako první nás při slově hrdina asi napadne nadpozemská síla. Schopnost zmizet, očarovat něčí mysl nebo létat. Už jako malé děti jsme si přáli oplývat alespoň jednou ze super schopností, protože potom by nás všichni zbožňovali a obdivovali. A navíc – člověk přeci musí být obdarován nadpozemskou silou proto, aby Zemi zachránil od mimozemských útoků. Nebo by měl mít alespoň pořádné svaly, aby uzvedl dvojnásobek své váhy, ne-li víc. To z člověka přeci dělá hrdinu. Nebo je tomu jinak?

Kdyby záleželo jen na jeho fyzické schránce a nadlidských schopnostech, mohli bychom si za hrdinu obsadit jakéhokoli robota a on by hrdinskou práci odvedl naprosto stejně, snad dokonce lépe. Co tedy z hrdiny dělá opravdového hrdinu? Osobně si myslím, že se musíme zaměřit na podstatu, která dělá člověka člověkem, a to na schopnost nad situacemi přemýšlet. Hrdina by neměl ztrácet svůj vlastní rozum a s ním spojenou svobodu, protože ve chvíli, kdy nad situacemi nepřemýšlí a nechává se ovládat někým dalším, přestává být člověkem. Stává se z něj onen robot či otrok společnosti, který poslouchá svého pána a jde z jednoho boje do druhého, dokud nepadne.

Pravý hrdina má také morální zásady, kterých se pevně drží i ve chvílích, kdy se od něj očekává něco jiného, kdy je na něj vyvíjen nátlak, aby konal jinak, než chce on sám. Stejně platí i o přátelství, protože spoustu věcí sice zvládneme sami, ale občas je lepší nechat si pomoci od nejbližších. A pevná přátelství vydrží i ty nejtěžší zkoušky, které pro ně má osud připravené.

Důležitá je i lidská tvář hrdiny, protože máme tendence se na hrdiny dívat jako na něco víc, jako na bohy. Proto si myslím, že bychom u hrdinů neměli zapomínat na jejich slabé stránky, protože není v našich silách být bezchybní a ve chvíli, kdy má hrdina problém nebo na něco

nestačí, dává najevo své lidství a vysílá zprávu, že i my se můžeme stát hrdinou. S tím se pojí i cesta, kterou má za sebou a která vedla k jeho statutu.

Hrdina by měl být člověk, kterého můžeme všichni obdivovat. Někdo, kdo si pevně stojí za svým a je schopný dokončit, co započal. Ví, jak si poradit v těžkých chvílích a neopouští své přátele. Zároveň jsme si všichni vědomi jeho slabých stránek a známe jeho minulost, což nám pomáhá pochopit jeho činy a získává si tím naše sympatie. Hrdina má ideu, že se jednou vymaní z hrůz, které zažíváme, a bojuje za něj až do konce. Hrdinové by nám měli připomínat, že dobří lidé stále existují a že hrdinou se může stát každý.

Michaela Vodičková (8. A)

Johanka Cupáková a Anežka Klimentová (4. A)

Kdo je superhrdina?

Při zadání obdobné otázky do Googlu na mě vyskočila zajímavá odpověď, jednalo se totiž o poměrně úzkou definici, cituji: „**Superhrdina** je fiktivní bytost, která se objevuje zejména v literatuře, komiksu a filmu. Je to většinou maskovaný člověk s nadpřirozenými schopnostmi. Reprezentuje kladné vlastnosti a dobrotu lidské povahy. Obvykle pracuje sám a neměl by zabíjet.“ Zarazilo mě to, jelikož pomyslná „definice“ v mé hlavě část o fiktivní bytosti, která se vyskytuje pouze ve smyšlených světech a oplývá nadpřirozenými schopnostmi, neobsahuje. Existuje tedy i v našem světě něco jako *superhrdinství*?

Při rychlém pohledu do blízké minulosti se mi vybaví hned několik činů, které lze za superhrdinské považovat. Vzpomínáte si třeba na toho „fajera“ v Suezském průplavu? Nebo na potápěče, kteří se vydali vysvobodit 12 dětí uvězněných v jeskyni? Pojďme si jejich příběhy jen lehce připomenout.

Abdalláh Abdalgavád byl obyčejný osmadvacetiletý muž, který pracoval jako řidič bagru. Již několik let chodil každý den do práce, 23. března se však náhle stal jediným člověkem na zemi, který mohl zabránit úplnému kolapsu světové logistiky, pracoval každý den více než 21 hodin, aby vyprostil loď o hmotnosti několik set tisíc tun, která se každou minutu mohla převrátit a z bagristy udělat placku. Celá mise byla nakonec úspěšná, avšak na Abdalláha se již téměř zapomnělo, dokonce stále nedostal za úmorné přesčas zaplacené....

Záchrana z jeskyně Tham Luang v Thajsku probíhala na přelomu června a července 2018. Monzunový déšť v této oblasti zapříčinil uvěznění 12 chlapců a fotbalového trenéra v 10 km dlouhém jeskynním komplexu. Milionáři z celého světa nabízeli všechny své peníze, jen aby se skupinu povedlo zachránit, peníze však nebyly hlavním problémem. Potápění v neprůhledné hnědé vodě skrz jeskyni, kde jsou některá místa tak úzká, že je nelze s potápěčskou výzbrojí prostoupit, se zdálo jako nemožné. Celé akce se zúčastnilo více než 90 potápěčů a stovky vojáků. Záchrana skončila po osmnácti dnech úspěchem, všech 12 chlapců se podařilo vysvobodit. Záchranná akce si bohužel vyžádala dvě oběti z řad potápěčů. Svět se stal o více než 90 superhrdinů lepším místem a ukázalo se, že když jde o životy dětí, celá země se dokáže spojit.

Tyto a tisíce dalších příběhů můžou být každému z nás inspirací, společně však ukazují, že i náš svět oplývá neobyčejnými příběhy, plnými odvahy, vytrvalosti a nebezpečí, podobně jako ve filmech. Proto si myslím, že superhrdina je každý, kdo dokáže obětovat část sebe pro ostatní, pro dobrou věc anebo sebemenší hrdinský čin. Buďme superhrdinové, ať se nám na světě žije hezky!

Šimon Michálko (8. A)

